

TAMARA MCKINLEY

Stemmen uit het verleden

Voor Annabelle is Parijs
de stad waar ze opnieuw kan beginnen.
Voor Eugenie is het de stad waar ze
antwoorden hoopt te vinden.

Tamara McKinley

Stemmen uit het verleden

De Fontein

Proloog

Parijs, 1956

Na al die jaren had hij de hoop op een wonder nog steeds niet opgegeven, dus toen ze eindelijk verscheen, vroeg hij zich onwillekeurig af of hij haar met zijn diep gekoesterde verlangen had opgeroepen.

De adem stakte in zijn keel, zijn hart begon sneller te slaan terwijl hij in zijn rolstoel naar voren leunde. Aan zijn sigaret en het glas wijn, naast hem op het tafeltje voor het raam, dacht hij niet meer. Het was bijna twintig jaar geleden dat hij haar voor het laatst had gezien, en zijn ogen waren niet meer wat ze geweest waren. Leed hij aan gezichtsbedrog? Ging zijn verbeelding met hem op de loop? Maar terwijl hij haar zag staan op de Pont Neuf, terwijl hij zag hoe haar blik het snelstromende water van de Seine volgde naar de Eiffeltoren in de verte, was het alsof de jaren wegvielen.

Hij leunde nog verder naar voren, in het vertrouwen dat ze hem niet kon zien, in de bijna donkere kamer achter het balkon op de derde verdieping. Weer vroeg hij zich af of zijn verbeelding hem parten speelde. Haar haar was langer dan in zijn herinnering. Het viel in een waterval van glanzende krullen over haar schouders. Maar haar ranke figuurtje bezat nog steeds een delicate sierlijkheid die haar vurige wilskracht en vastberadenheid leek te loochenen. Zelfs nu, terwijl ze verloren in haar gedachten uitkeek over de daken van Parijs, had ze haar kin bijna uitdagend naar voren

gestoken, in een gebaar dat hem maar al te vertrouwd was. Ze droeg een strakke broek en een trui, haar jas hing over haar arm. Haar bagage stond naast haar op de grond, en ze hield een portfolio tegen zich aan gedrukt.

‘Belle?’ fluisterde hij verwonderd. ‘Ben je het echt?’

Het was alsof ze hem had gehoord, want ze keerde de rivier de rug toe en richtte haar blik op de hoge grijze huizen aan de Quai de la Mégisserie, waarvan de ramen en de balkons uitkeken op de Seine.

De adem stakte opnieuw in zijn keel toen het licht van een straatlantaarn op haar gezicht viel en haar ogen recht in de zijne leken te kijken. Heel even maar, toen gleed haar blik weer verder. Het was Belle niet, besefte hij teleurgesteld. En het kon Belle ook helemaal niet zijn. Het meisje op de brug was jonger dan Belle destijds, op die beslissende dag toen ze elkaar voor het eerst hadden ontmoet. Op diezelfde brug. Toch had dit meisje iets waardoor hij werd meegevoerd naar het verleden...

‘Is alles in orde, *patron*?’

Hij schrok toen de lamp aanging en knipperde met zijn ogen tegen het felle licht. ‘Doe uit! En kom hier,’ zei hij tegen de jongeman die de kamer binnenkwam. Hij keek weer naar buiten. ‘Zie je dat meisje op de brug? Ga naar beneden en probeer erachter te komen wie ze is. En waar ze vandaan komt. Vlug! Voordat ze weg is.’

De jongeman keek hem vragend aan. ‘*Patron*,’ zei hij loom, met een ondeugende grijns. ‘Is ze niet een beetje te jong voor u?’

‘Doe nou maar gewoon wat ik zeg, Max,’ zei de man in de rolstoel ongeduldig. ‘Ik leg het je later wel uit.’

Hij keerde zich weer naar het raam toen Max de kamer uit liep. Het meisje keek omhoog, haar blik gleed langs de smeedijzeren balkons. Misschien had het licht dat plotseling aanging haar aandacht getrokken. Even was het alsof ze hem recht aankeek, en hij was zich bewust van haar gevoel van onbehagen toen ze de betovering verbrak en haastig haar blik afwendde.

Hij legde zijn hand op het glas, alsof hij haar op die manier kon vasthouden, maar nog voordat Max naar buiten kwam pakte ze

haar koffers, draaide zich om en verdween in de stroom gehaaste Parijzenaars en slenterende toeristen.

Hij liet zich achterover zakken in zijn stoel. Te laat, het moment was gepasseerd. Overmand door verdriet sloot hij zijn ogen, in een poging de wereld buiten te sluiten. Maar voor zijn geestesoog zag hij de jonge Belle, zoals ze al die jaren geleden stralend en vol leven op de Pont Neuf had gestaan. En terwijl een vloedgolf van herinneringen hem overspoelde dreigde hij te bezwijken onder zijn gevoelens van spijt over wat er destijds was gebeurd, over de wrede manier waarop het lot hen van elkaar had gescheiden.

I

Londen, 1936

Annabelle Blake liep over het gebarsten linoleum naar het raam. Toen ze de dunne gordijnen openschoof zag ze dat het pijpenstelen regende. De aanblik van water dat uit overbelaste goten gutste, smerige plassen vormde op de keien en boven verstopte afvoerputten in het rond wervelde leek de hopeloosheid van haar situatie te benadrukken. Door haar onrechtvaardige ontslag uit het ziekenhuis en de weinig lovende referentie die ze na twee weken eindelijk thuisgestuurd had gekregen was het bijna onmogelijk gebleken ander werk te vinden. Inmiddels begon haar geld op te raken.

Ze was drieëntwintig, maar ondanks haar verpleegstersopleiding en de vele jaren van keihard werken had ze nauwelijks iets om op terug te vallen. Haar vader had haar de deur gewezen, dus terug naar huis kon ze niet. En haar moeder had niet de moed om tegen haar echtgenoot in te gaan, met als gevolg dat Annabelle haar nog maar heel weinig zag. In het vervallen logement waar ze woonde, in een arme wijk van Londen, had Annabelle maar weinig gemeen met de andere huurders. Haar gevoel van eenzaamheid werd versterkt doordat Caroline Howden, haar beste vriendin en net als zij verpleegster, als vrijwilliger naar Spanje was vertrokken, waar de burgeroorlog duizenden slachtoffers eiste. En nadat ze zijn huwelijksaanzoek had afgewezen had ze niets meer gehoord van George Ashton, haar goede vriend en steun en toeverlaat.

Ze keerde het raam van de zit-slaapkamer de rug toe en terwijl ze met haar vingers door haar warrige krullen ging probeerde ze de weinige lichtpuntjes in haar situatie te zien. Ze h ad nu tenminste een referentie, hoe ambivalent die ook mocht zijn; George was intelligent genoeg om uiteindelijk te begrijpen waar om ze zijn aanzoek had afgewezen; en ook al nodigde het weer niet uit om naar buiten te gaan, ze had in de stad afgesproken met Camille, haar moeder. Dat gebeurde zo zelden en was ook nu weer zo onverwacht – tenslotte moesten hun ontmoetingen geheim blijven voor haar vader – dat ze zou proberen zich groot te houden en de kloof te dichten tussen haar en haar moeder, die de afgelopen vijf jaar alleen maar breder was geworden.

Annabelle vond het jammer dat ze geen hechte, intieme band hadden. Ze wist dat Camille oprecht van haar hield, maar die liefde ging schuil achter een fa ade van koelheid. Tijdens haar jeugd in dat grote, sombere huis in Fulham had Annabelle amper de kans gekregen haar moeder echt te leren kennen – en haar vader, Edwin Blake, nog veel minder, maar dat beschouwde ze als een zegen, want ze was bang voor zijn onbuigzaamheid en voor de harde blik in zijn grijze ogen.

Ze had haar kinderjaren gesleten op de bovenverdieping, onder de hoede van een opeenvolging van nanny's. Haar moeder kwam doorgaans alleen even naar de kinderkamer om haar welterusten te zeggen. Zonder omhelzing, zonder nachtzoen, met slechts een klopje op Annabelles hoofd of op haar schouder. Camille hield niet van gezoen en geknuffel, en naarmate Annabelle ouder en wijzer werd was ze gaan beseffen dat het bestaan van haar moeder draaide om Edwin, hoewel maar al te duidelijk was dat ook Camille voor hem sidderde.

Ze schrok op uit haar gedachten, keek hoe laat het was en schoot haastig haar beste tweed rok en wollen trui aan. Omdat ze amper genoeg geld had om te eten, laat staan om nieuwe kleren te kopen, zou ze het helaas met haar oude, verstelde kousen van fil d' ecosse moeten doen. En ook haar gabardine regenjas en zwarte schoenen hadden betere tijden gekend.

Balorig stiftte ze haar lippen, ze deed mascara op haar wimpers en probeerde althans enige orde te scheppen in haar donkerblonde krullen. In de verweerde spiegel zag ze de donkere kringen onder haar violetblauwe ogen, als gevolg van een reeks slapeloze nachten, waardoor ook haar perfecte, roomblanke huid dof was geworden. Gejaagd poederde ze haar wangen. Toen zette ze haar oude vilten hoed op, ze wikkelde een sjaal om haar hals en pakte haar paraplu. Mooier kon ze zichzelf niet maken. Ze zou het ermee moeten doen, ook al zou Camille in een gebaar van afschuw haar handen in de lucht gooien. Haar moeder hechtte aan uiterlijkheden en schone schijn.

Annabelle besloot de fiets te nemen. Dat was sneller. Ze zette haar tas en paraplu in de mand en sleepte de fiets de trap af. Nadat ze de voordeur achter zich had dichtgetrokken klapte ze haar paraplu open. Met één hand sturend manoeuvreerde ze over de hobbelige keien en probeerde ze de plassen zo veel mogelijk te ontwijken.

Maar tegen de tijd dat ze bij de Copper Kettle arriveerde wist ze dat ze er verschrikkelijk uitzag. Haar jas was doorweekt, haar paraplu binnenstebuiten gewaaid, en haar kousen zaten onder de modder. Het lukte haar de paraplu weer in model te krijgen. Ze deed hem weer in haar fietsmand, stopte haar natte haren achter haar oren en haastte zich naar de ingang van de tearoom.

De Copper Kettle lag in een smalle straat waar het wegdek bestond uit kinderhoofdjes, in een deel van de stad waar haar vader nooit kwam. Na de regen en de ijzige kou was het binnen aangenaam warm en gezellig, met bloemetjesservies op de met wit linnen gedekte tafels. De drie vrouwen die er zal zaten, genietend van hun koffie en de laatste roddels, keken nauwelijks op toen ze binnenkwam.

Camille was nergens te zien en Annabelle hoopte dat ze vanwege het slechte weer niet had besloten thuis te blijven. Haar portemonnee was leeg, op een *sixpence* na, en dat was vast niet genoeg voor een kop koffie in de kleine, maar prestigieuze tearoom. 'Ik heb met iemand afgesproken,' zei ze kordaat tegen de serveerster.

‘Maar ik ben wat te vroeg. Zou ik gebruik mogen maken van het toilet om me wat op te knappen?’

De serveerster ging haar voor naar een kleine ruimte, uitgevoerd in spierwit en zuurstokroze. Maar het water uit de kraan was heerlijk warm, er lag zeep en er hing een handdoek. Annabelle trok een lelijk gezicht naar haar spiegelbeeld. De vilten hoed was triest over haar verregende krullen gezakt, haar mascara en lippenstift waren uitgelopen, haar jas en haar sjaal doorweekt. Ze had ze kunnen uitwringen.

Met de zakdoek die in haar tas bleek te zitten verwijderde ze de zwarte mascaravegen en fatsoeneerde ze haar lippenstift. Vervolgens gebruikte ze de handdoek die naast de wastafel hing om haar haar droog te wrijven en de modder van haar kousen te deppen. Het had nauwelijks effect, dus ze haalde berustend een kam door haar verwarde krullen.

Nadat ze het water van haar regenjas had geschud en haar drijfnatte sjaal in de zak had gestopt verliet ze het toilet, in de vurige hoop dat Camille inmiddels was gearriveerd. Het zou afschuwelijk gênant zijn om na gebruikmaking van de faciliteiten alleen een glas water te bestellen.

‘Mon Dieu!’ Camille hield geschokt haar adem in en haperde bij het uittrekken van haar nertsmantel. *‘Tu fais peur à voir!’*

Net als bij hun vorige afspraak, in deze zelfde tearoom, had Camille blijkbaar besloten het gesprek in het Frans te voeren, zodat de andere gasten niet konden meeluisteren. ‘Ik weet het, ik zie er verschrikkelijk uit,’ antwoordde Annabelle, ook in het Frans – ze sprak het vloeiend; haar moeder had haar tweetalig opgevoed. ‘Maar dat krijg je als je door de regen moet fietsen.’ Ze glimlachte naar haar moeder. Camille was kurkdroog en bood een onberispelijke aanblik met haar donkergrijze mantelpak, hoge pumps van lakleer en zwarte hoed met voile. ‘Zo te zien heb jij geen last gehad van de regen.’

Camille trok een pruillip en drapeerde haar nertsmantel over haar schouders. ‘De chauffeurs van de Londen Hackney Carriage zijn altijd zo behulpzaam als het regent. Je had een taxi moeten nemen.’

Het stak Annabelle dat haar moeder blijkbaar geen idee had hoe ernstig, om niet te zeggen wanhopig haar situatie was. Anderzijds, Camille had nooit armoede gekend, dus het kwam niet eens bij haar op dat taxi's voor de meeste mensen onbetaalbaar waren, en al helemaal voor werkloze verpleegsters.

Annabelle hing haar jas en haar hoed op en ging bij haar moeder aan het tafeltje zitten. 'Ik had graag een taxi genomen, zeker op een dag als vandaag. Maar dat kan ik niet betalen,' zei ze niet onvriendelijk.

Camille nam haar kalm op, totdat ze werd afgeleid door de serveerster. Nadat ze had besteld keek ze Annabelle onderzoekend aan. 'Meestal neem ik niets bij de koffie,' zei ze zacht. 'Maar ik dacht dat jij wel iets zou lusten. Je bent veel te mager. En met die afschuwelijke schoenen zie je er bijna armoedig uit.'

Annabelle besloot er niet op in te gaan. Ze was vastbesloten het gesprek luchtig en gezellig te houden. 'Een stukje gebak lijkt me heerlijk, Maman.'

Camille zweeg even, achter haar voile stonden haar ogen nadenkend. 'De moeder van Caroline heeft me verteld wat er is gebeurd. Al voordat ik je brief kreeg,' zei ze ten slotte. 'Heb je het er erg moeilijk mee?'

'Ik ben behalve mijn baan ook mijn goede naam kwijt, Maman. Mijn werk betekent alles voor me, maar tot dusverre heeft geen enkel ziekenhuis me uitgenodigd voor een gesprek. Ik heb ook bij een aantal fabrieken gesolliciteerd, maar zelfs voor ongeschoold werk ben ik afgewezen. Dus het valt allemaal niet mee.' Ze schudde haar natte krullen uit haar gezicht en had alweer spijt van haar verbitterde toon. 'Maar maakt u zich geen zorgen. Ik overleef het wel.'

Camille zweeg toen de serveerster hun bestelling kwam brengen en vervolgens nam ze er alle tijd voor om de geurige koffie in de kleine kopjes te schenken. Pas nadat ze keurend een slokje had genomen boog ze zich naar voren. 'Ik vind het heel erg voor je wat er is gebeurd,' zei ze zacht. 'Maar misschien zou je dat huwelijksaanzoek van dr. Ashton moeten heroverwegen. Je bent niet piepjong

meer, en dr. Ashton kan je zekerheid bieden en een respectabel bestaan.’

Annabelle keek haar verbijsterd aan. ‘Ik ben pas drieëntwintig! En ik peins er niet over zijn aanzoek aan te nemen, alleen om aan de huidige misère te ontsnappen. George is me erg dierbaar. Als vriend. Ik ben niet verliefd op hem. Het zou verkeerd zijn met hem te trouwen als ik hem niet de liefde kan geven die hij in een huwelijk mag verwachten.’

‘Ach, wat een onzin! Trouwen heeft met liefde maar weinig te maken.’ Camille wapperde ongeduldig met haar hand. ‘Als jullie goede vrienden zijn, en als jullie voldoende gemeenschappelijke interesses hebben, dan is dat een gezonde basis voor een huwelijk. Je moet niet zo veel noten op je zang hebben, Annabelle. George Ashton mag dan – helaas – van Ierse afkomst zijn, hij is degelijk en betrouwbaar, met een respectabele carrière en uitstekende vooruitzichten. Dus wat wil je nog meer?’

Annabelle was verontwaardigd over de arrogantie waarmee haar moeder over de Ierse afkomst van George sprak, maar zei er niets over om de stemming niet te bederven. ‘Als ik trouw, dan doe ik dat met een man op wie ik verliefd ben. Je klinkt net als papa als je zulke dingen zegt. Toe, Maman, geef me de kans om mijn eigen keuzes te maken. Om mijn problemen op te lossen zonder dat ik mijn toevlucht neem tot een compromis. Trouwen is niet de oplossing. En dat is het ook nooit geweest. Ik ben verpleegster. Dat is mijn roeping. Dus ik zal niet rusten voordat ik mijn naam heb gezuiverd en weer aan het werk kan. Dat is op dit moment het enige wat telt.’

Camille slaakte een diepe zucht. ‘Dat vermoedde ik al. En ik wil je helpen.’

‘Ik kan niet weer thuis komen wonen, Maman.’

‘Dat begrijp ik. En maak je geen zorgen, dat verwacht ik ook niet van je. Ik heb iets voor je.’ Ze haalde een envelop uit haar dure leren tas. ‘Alsjeblieft.’

Annabelle hield haar adem in toen ze de dikke stapel bankbiljetten zag die erin zat. ‘Maar Maman! Dat kan ik niet aannemen. Als

vader erachter komt dat u me geld hebt gegeven wordt hij razend. Met alle gevolgen van dien.'

Camille glimlachte geheimzinnig terwijl ze een geglazuurd gebakje op Annabelles bord zette en zelf een plak Moskovisch gebak nam. 'Eet je taart op.'

Annabelle rammelde van de honger en ze beseftte dat haar moeder verder niets zou willen zeggen totdat ze gehoorzaam haar gebakje had opgegeten. En ook al was taart, zeker onder de huidige omstandigheden, een traktatie, ze werd zo beheerst door emoties dat ze amper iets proefde.

Camille knikte goedkeurend en nam een hap van haar Moskovische gebak. 'Bijna net zo lekker als in Frankrijk,' verzuchtte ze genietend. 'Wil je er nog een?'

Annabelle werd steeds nerveuzer, de envelop in haar schoot leek met de minuut zwaarder te worden. 'Nee, dank je wel. Maar hoe zit het met dat geld? Zo'n dikke stapel bankbiljetten! Hoe weet je zeker dat papa daar niet achter komt?'

Camille nam nog een hap van haar gebak. 'Edwin weet niet dat ik dat geld heb,' antwoordde ze luchtig.

'Maar hoe kan dat dan? Je hebt geen eigen geld. En van je toelage telt hij alles na wat je uitgeeft. Tot en met de laatste penny,' zei Annabelle niet-begrijpend.

Camille ging onbekommerd door met taart eten. Wat was er aan de hand? Waar kwam dat geld vandaan, vroeg Annabelle zich bezorgd af. Zo kende ze haar moeder niet.

'Ik spaar al een tijdje hier en daar een *sou* van het huishoudgeld en van mijn toelage.'

Camille klonk nonchalant.

Annabelle schudde haar hoofd. 'Om zo veel geld bij elkaar te krijgen zou je jaren moeten sparen, Maman. Toe, vertel op. Waar komt het geld vandaan?'

Camille slaakte een diepe zucht. 'Ach, ik heb een onschuldige liefhebberij waar ik soms wat extra's mee verdien,' antwoordde ze vaag.

Ergerlijk vaag, vond Annabelle. 'Wat voor liefhebberij?'

Camille haalde haar schouders op, toen verschenen er ondeugende pretlichtjes in haar ogen. ‘Gewoon. Ik speel af en toe bezique, of piket, of bridge. Dat kan aardig wat opleveren, zeker met vrouwen die liever roddelen dan dat ze hun aandacht bij het spel houden.’

‘Ik heb nooit geweten dat je om geld speelde.’ Annabelle keek haar moeder aan, die zichtbaar met zichzelf was ingenomen. Als het zo veel geld opleverde, was het dan wel zuivere koffie? Maar dat durfde ze niet te vragen. ‘Je speelt blijkbaar erg goed,’ zei ze voorzichtig. ‘Maar waarom heb je al dat geld gespaard? Waarom heb je er geen leuke dingen van gekocht?’

Haar moeder dook in haar tas. ‘Je vader wil niet dat ik om geld speel. Dus ik kon er moeilijk nieuwe kleren of een leuke hoed van kopen. Dan zou hij meteen hebben gevraagd waar ik ze van betaald had.’

Annabelle wachtte ongeduldig op nadere uitleg, terwijl haar moeder een gouden sigarettenkoker uit haar tas viste en een roze Sobranie opstak.

‘Ach, ooit dacht ik dat ik het geld nodig zou hebben als ik eindelijk de moed had om bij hem weg te gaan,’ bekende Camille. ‘Maar ik vond het ook al heerlijk om te zien hoe het steeds meer werd. Als je vader niet thuis was telde ik mijn geld en fantaseerde ik wat ik ermee zou doen als ik de kans kreeg.’

Annabelle keek haar verbouwereerd aan. Zo had ze haar moeder nog nooit horen praten. Ze riep zichzelf tot de orde en schoof de envelop over de tafel naar haar toe. ‘Hou het dan alsjeblieft, Maman,’ zei ze smekend. ‘Jij hebt het harder nodig dan ik. Ga naar Parijs, naar tante Aline. Die kan vast wel werk voor je regelen of...’

Haar stem stierf weg bij het zien van de uitdrukking op Camilles gezicht. Hoe kon ze zelfs maar denken dat haar moeder bij haar zuster ging wonen, zei die uitdrukking. In dat stampvolle huis in Parijs! Om over het zoeken van werk nog maar te zwijgen.

Camille deed de sigaret in het ebbenhouten pijpje, pakte haar gouden aansteker en inhaleerde diep, waarop ze de rook bijna on-

geduldig uitblies. ‘Het geld is voor jou,’ zei ze resoluut. ‘Ik ben te oud om nog naar mijn zuster in Parijs te vluchten. Te oud en ondanks alles te zeer gehecht aan mijn leven hier. Maar jij bent nog jong. Dus jij moet naar Aline, om in Parijs een nieuw leven op te bouwen.’

‘Maar ik wil helemaal niet naar Parijs,’ protesteerde Annabelle. ‘Ik ben hier geboren en ik heb hier mijn leven.’

‘Je hebt ook Frans bloed, *ma chère*, en het wordt onderhand de hoogste tijd om te ontdekken dat de wereld groter is dan dit.’ Ze gebaarde misprijzend naar de regen, de tearoom en Londen in het algemeen.

‘Maar ik heb hier mijn werk,’ hield Annabelle vol. ‘En nu ik eenmaal een referentie heb mag ik vast wel érgens op gesprek komen.’

Camille sloeg haar ogen neer terwijl ze haar sigaret aftikte boven de glazen asbak. ‘Soms is het beter ergens anders een nieuwe start te maken,’ zei ze zacht.

‘Ik weiger op te geven en naar Parijs te vluchten,’ verklaarde Annabelle hartstochtelijk. ‘Zover ben ik nog niet. Eerst moet ik mijn naam zuiveren en zien dat ik weer werk vind.’

Toen Camille weer opkeek, stonden haar ogen verdrietig. ‘Je bent zo sterk, Annabelle. Dat was je als klein meisje al. Ook al zouden sommigen het koppig noemen, of ongehoorzaam. Ik heb bewondering voor je moed, maar die zal je in dit geval niet kunnen helpen.’ Over de tafel heen pakte ze Annabelles hand. ‘Verspil je tijd niet aan een strijd die je niet kunt winnen.’

‘Wat bedoelt u daarmee?’ vroeg Annabelle. Er be kroop haar een onheilspellend voor gevoel.

Camille slaakte een diepe zucht, legde de brandende sigaret in de asbak en bedekte Annabelles handen met de hare. ‘Kun je niet voor één keer gewoon naar me luisteren, zonder me te bestoken met vragen? Gebruik het geld dat ik je heb gegeven om naar Parijs te gaan en daar een nieuwe start te maken. Hier heb je geen toekomst.’

‘Hoe weet u dat zo zeker?’ vroeg Annabelle zacht.

Camille gooide haar handen in de lucht. ‘*Zut alors*, nog meer vragen! Je stelt mijn geduld wel heel erg zwaar op de proef.’

Het ontging Annabelle niet dat haar moeder haar blik ontweek en dat haar hand beefde toen ze de sigaret weer naar haar mond bracht. ‘Wat is er aan de hand, Maman? Volgens mij verzwijg je iets voor me.’

Haar moeder haalde met Franse onverschilligheid haar schouders op. ‘Waarom zou ik iets voor je verzwijgen? Ik weet van niets. Ik ben maar een onbeduidende huisvrouw.’

‘Hou op, mama!’ Annabelle schoot uit haar slof, in het Engels. ‘Hou op eromheen te draaien. Wat is er aan de hand? Vertel op!’ Ze schoof de envelop opnieuw naar haar moeder toe.

Camille maakte haar sigaret uit. Bij het zien van de nieuwsgierige blikken aan de andere tafeltjes boog ze zich naar voren en vertelde ze zacht, gejaagd, nog altijd in het Frans: ‘Dat je een referentie hebt gekregen is te danken aan de vader van Caroline. Maar je komt nergens in Londen meer aan de slag. In geen enkel ziekenhuis. Daar heeft je vader voor gezorgd. Althans, dat vermoed ik.’

Annabelle leunde naar achteren. ‘Papa?’ vroeg ze geschokt, verbijsterd. ‘Maar hoe dan? Ik begrijp het niet.’

‘Nee, natuurlijk begrijp je het niet. En ik kan het ook niet bewijzen. Maar hij is er kwaadaardig genoeg voor. En rancuneus genoeg. Je vader heeft je nooit vergeven dat je die verpleegstersopleiding bent gaan doen, terwijl hij je dat had verboden.’

‘Maar dat is vijf jaar geleden,’ zei Annabelle, nog altijd verbijsterd. ‘Waarom heeft hij zo lang gewacht om wraak te nemen?’

Camille schokschouderde onder haar bontjas. ‘Omdat hij behalve rancuneus ook geduldig is. Hij wist dat je vroeg of laat een misstap zou begaan. En dan slaat hij toe. Als iemand een misstap begaat. Dan is hij meedogenloos.’

Edwin Blake was een van de meest gevreesde advocaten in heel Engeland; de man die je aan jouw kant wilde hebben wanneer je naar de rechter stapte. En wee degene in de beklagdenbank. De lange lijst veroordeelden die een gevangenisstraf uitzaten ge-

tuigde van zijn sluwheid. Annabelle had echter nooit kunnen vermoeden dat hij die zou gebruiken om zich te wreken op zijn eigen dochter.

‘Hoe kon je ook zo dom zijn?’ Camille slaakte een zucht. ‘Wat had je te zoeken bij die rellen in Cable Street? En wat bezield je om de regels van het ziekenhuis te overtreden door iemand van de Jarrow Crusade te helpen? Heb je ook maar één moment nagedacht over de consequenties?’

Annabelle dacht terug aan die dag in Hyde Park, waar George en zij bij de angstaanjagende rellen op Tower Hill en in Cable Street verstrikt waren geraakt tussen de fascistten, de vakbonden en de communisten. De politie had de gehate zwarthemden beschermd en was te paard op de menigte in gereden. Zelfs vrouwen en kinderen waren vertrapt terwijl ze een goed heenkomen zochten in smalle achterafstraten. Annabelle was gaan kijken naar de aankomst van de lange, vreedzame protestmars uit Jarrow. Na de toespraken had ze gezien dat een van de deelnemers viel en op zijn hoofd terechtkwam. Ze was hem te hulp geschoten, en toen bleek dat hij niet ernstig gewond was had ze hem water gegeven en geld voor de bus naar het volgende verzamelpunt.

‘Het ging per ongeluk,’ protesteerde ze. ‘George en ik waren gewoon op het verkeerde moment op de verkeerde plaats. En wat die ziekenhuisregel betreft, het verbod om hulp te bieden aan mensen die deelnemen aan een protestmars, dat druist in tegen alles waar ik als verpleegster in geloof. Ieder fatsoenlijk mens zou onder die omstandigheden hetzelfde hebben gedaan. Hoe had ik kunnen weten dat iemand me zou aangeven bij de directie? Wie doet nou zoiets?’

Ze keek haar moeder aan. De blik van Camille verried dat ze wist wie haar had aangegeven, maar dat ze aarzelde – misschien uit angst – om dat met zo veel woorden te zeggen. ‘Papa zit hier achter, hè? Hij is naar de directie gestapt.’

‘Dat kan ik niet bewijzen,’ bekende haar moeder ontwijkend. ‘Maar ik vermoed het, afgaande op mijn intuïtie. Bovendien ken

ik de wraakacties van je vader uit ervaring. Het is me een raadsel hoe hij wist wat er in het park is gebeurd. Misschien kwam hij gewoon toevallig langs en heeft hij je gezien. Maar hij heeft machtige vrienden. Mensen op hoge posities hebben altijd geheimen, en je vader zorgt ervoor dat hij die kent.'

Camille stak nog een sigaret op. 'Maar daar ben ik ook heel handig in geworden, in het ontdekken van geheimen.' Ze glimlachte wrang. 'Door je vader af te luisteren. Via het tweede telefoontoestel en door aan zijn deur te luisteren. Kennis is macht. Dat heb ik in mijn huwelijk wel geleerd.' Ze klonk bitter.

Annabelle bekeek haar moeder met groeiend ontzag, want dit was opnieuw een kant van Camille waarvan ze het bestaan zelfs niet had kunnen vermoeden. Deze Camille had geleerd zich te handhaven onder het harde regime van de bullebak met wie ze was getrouwd. En dat niet alleen, ze had zich ontpopt tot een sterke persoonlijkheid. Een vrouw die intelligentie paarde aan sluwheid; niet langer de onderdanige, brave echtgenote.

'Dat kan ik natuurlijk niet alleen,' vervolgde Camille. 'Mijn werkster, Mabel Watkins, is de perfecte bondgenoot gebleken. Ze vertelt wie er op bezoek komt, ze doet verslag van gesprekken waar ik niet bij ben, en ze houdt me op de hoogte van Edwins agenda.'

Ze zweeg even om een slok koffie te nemen. 'Een paar weken geleden maakte Mabel me attent op een onverwachte bezoeker. Zij begreep ook niet wat iemand van het ziekenhuisbestuur bij je vader te zoeken had.'

Annabelles maag kwam in opstand, de koffie kreeg plotseling een bittere nasmaak.

'Het schijnt dat de ziekenhuisbestuurder een referentie nodig had om lid te worden van de een of andere elitaire club waarvan je vader in de ballotagecommissie zit. Ondanks zijn functie was hij blijkbaar te licht of niet deftig genoeg bevonden, maar je vader heeft hem beloofd dat hij het zou regelen. In ruil daarvoor moest de bestuurder regelen dat jouw positie in het ziekenhuis onhoudbaar werd.'

‘Maar zoiets dóé je toch niet zomaar? En trouwens, dat kan een lid van het bestuur niet eigenmachtig regelen. Alles gaat via de directeur.’

Camille maakte haar sigaret uit. ‘Ja, en blijkbaar heeft de directeur een neef die zich nogal eens misdraagt. Sterker nog, hij was een maand of wat geleden gearresteerd, maar ondanks de overtuigende bewijslast heeft Edwin een maas in de wet weten te vinden waardoor hij vrijuit ging.’ Ze haalde haar schouders op. ‘Voor wat hoort wat. De directeur bleef een familieschandaal bespaard, de bestuurder kreeg zijn lidmaatschap en jij werd geslachtofferd toen je hun rechtstreeks in de kaart speelde door die man uit Jarrow te helpen.’

‘Maar al die andere ziekenhuizen dan? Papa heeft toch niet zo veel invloed dat hij het bestuur daar ook kan manipuleren?’

‘Ach, een welgekozen opmerking dat je onbetrouwbaar zou zijn, een toespeling dat je niet alleen bent ontslagen omdat je de regels had overtreden... In een besloten gemeenschap is dat vaak al genoeg. De een vertelt het de ander, en het effect is vernietigend.’ Camille slaakte een diepe zucht.

Het bewijs tegen Edwin was te overtuigend, ontkennen zinloos. Annabelle sloeg haar handen voor haar gezicht. Voor de buitenwereld gold Edwin Blake als een intelligente, succesvolle, respectabele advocaat, maar achter die façade ging een regelrechte bullebak schuil die ervan genoot zijn vrouw en zijn dochter te tiranniseren. Hij had al bewezen dat hij voor niets terugdeinsde door Annabelle de deur te wijzen toen ze weigerde te trouwen met de man die hij voor haar had uitgekozen, en zich dankzij een bescheiden erfenis van een oudtante inschreef voor de verpleegstersopleiding. Ze had nooit begrepen waarom hij zo fel gekant was tegen haar keuze voor het beroep van verpleegster, en hij had het nooit uitgelegd. Dus ze was tot de conclusie gekomen dat hij zich hoe dan ook zou hebben verzet, voor welke carrière ze ook zou hebben gekozen. Dat was zijn manier om te proberen haar zijn wil op te leggen.

‘Het spijt me, Annabelle. Ik had het je liever niet verteld. Maar nu je weet waar je tegen moet vechten, hoop ik dat je zo verstan-

dig bent om het geld aan te nemen en ergens anders een nieuwe start te maken. Bij voorkeur zo ver mogelijk hiervandaan.’ Camille schoof de envelop weer over de tafel. ‘Er zit een kaartje in voor een eersteklashut op de boot naar Parijs. De trein vertrekt om negen uur uit Londen.’

Annabelle hield geschokt haar adem in. ‘Vanavond?’

‘Vanavond. Om negen uur.’

‘Maar ik –’

‘Annabelle, wees nou toch verstandig. Toe! Luister voor één keer in je leven naar iemand die het beste met je voorheeft,’ zei Camille dwingend. ‘Je vader maakt je kapot, simpelweg om je weer in het gareel te krijgen. Hij weet hoe je woont, hij kent je omstandigheden, en het zou me niets verbazen als je ontslag uit het ziekenhuis nog maar het begin is. Zoals ik je vader ken zal hij je uiteindelijk geen andere keus laten dan weer thuis te komen wonen.’

‘Dat nooit,’ fluisterde Annabelle.

‘Ga dan naar Aline. Daar ben je veilig. En je spreekt vloeiend Frans, dus het zal je geen moeite kosten om werk te vinden.’ Ze diepte Annabelles paspoort uit haar tas en nog een envelop.

‘Je paspoort zat in een afgesloten la van je vaders bureau, maar Mabel is heel handig met het openmaken van sloten.’ Camille glimlachte vluchtig. ‘En dit is een brief voor Aline, waarin ik de situatie uitleg. Het adres heb ik op de voorkant geschreven, voor het geval je dat was vergeten.’

Ze gaf Annabelle de envelop en het paspoort. ‘Ik weet zeker dat je van Parijs gaat houden. Het is de stad voor de jeugd en voor iedereen die in zijn hart jong is gebleven. En Parijs is zo prachtig! Ik ben bijna jaloers op je.’

‘Ga dan mee, Maman. Dan maken we samen een nieuwe start en –’

‘Nee, *ma chère*,’ viel haar moeder haar in de rede. ‘Voor mij is het te laat. Maar jij bent nog jong... en mooi, en je hebt je hele leven nog voor je!’ Ze klopte Annabelle zachtjes op haar wang. ‘Ga naar Parijs, spreid je vleugels en zorg dat ik trots op je kan zijn.’

Annabelle drukte haar wang tegen de hand van haar moeder, vechtend tegen haar tranen. ‘Ik hou van je, Maman,’ fluisterde ze.

‘En ik hou van jou,’ zei Camille op haar beurt zacht. Haar ontroering duurde maar even, toen werd ze weer zakelijk. ‘Tijd om afscheid te nemen. Ik moet naar huis want ik moet bridgen vanmiddag, en jij moet je spullen pakken en je klaarmaken voor je reis.’ Ze wenkte de serveerster om de rekening en vroeg haar een taxi te bellen terwijl ze haar jas en haar handschoenen weer aantrok.

Ook Annabelle schoot haar jas aan. Het duizelde haar van alles wat ze zojuist had gehoord. De gedachte dat ze over amper een paar uur op weg zou zijn naar Parijs benam haar de adem, maar ze beseftte dat ze geen keus had. Haar vader had bewezen hoe wreed en wraakzuchtig hij kon zijn. Hij zou niet rusten voordat hij haar wil had gebroken en ze met hangende pootjes naar huis terugkwam. En dat wilde ze voor geen prijs.

De taxi reed voor. Het regende niet langer. Terwijl Camille haar omhelsde, ademde Annabelle de vertrouwde geur in van haar moeders parfum en voelde ze zich weer even een klein meisje. ‘Zien we elkaar ooit weer, Maman?’

‘Misschien. Maar voorlopig zullen we het met brieven moeten doen. Schrijf me zo vaak als je kunt. En stuur je brieven naar de moeder van Caroline. Dan zorgt zij dat ik ze krijg.’

Verblind door tranen keek Annabelle toe terwijl haar moeder in de taxi stapte. ‘*Adieu, Maman,*’ was alles wat ze nog wist uit te brengen.

‘Geen *adieu*, lieverd. *Au revoir!*’ riep haar moeder door het open raampje.

Lees verder in *Stemmen uit het verleden*.

Eveneens van Tamara McKinley:

Matilda's laatste dans

Storm over Jacaranda

Windbloemen

Zomerstorm

Onderstromen

Droomvlucht

Het land achter de horizon

De verre kolonie

De erfgenenamen van het land

Kind van de oceaan

Morgenrood

Woestijnwind

Eerste druk september 2016

Oorspronkelijke titel *Echoes from Afar*

First published in Great Britain in 2015 by Quercus Publishing Ltd,
an Hachette UK company

Copyright © 2015 Tamara McKinley

The moral right of Tamara McKinley to be identified as the author of this work has been
asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2016 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Erica Feberwee

Omslagontwerp Janine Jansen

Omslagillustratie © Lee Avison/Trevillion Images

Opmaak binnenwerk V3-Services, Baarn

ISBN 978 90 261 4053 2

ISBN e-book 978 90 261 4054 9

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande
– overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleevoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of
weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.